

Soms sneeuwt het in april

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Janneke Siebelink

Soms sneeuwt
het in april

Ambo|Anthos
Amsterdam

Dit verhaal is gebaseerd op werkelijke gebeurtenissen en personages, maar hun handelingen en gedachten zijn ingekleurd. De verantwoordelijkheid ligt bij de research en de verbeelding van de auteur.

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling
van Marianne Schönbach Literary Agency bv

ISBN 978 90 263 5516 5

© 2022 Janneke Siebelink

Omslagontwerp Margo Togni

Omslagillustratie © Felicia Simion/Trevillion Images

Foto auteur © Ruud Pos

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor wie mij heeft gemaakt tot wie ik ben.
Ik kom eraan.

*Ik herhaal je
zonder begin of einde*

Ingrid Jonker, 'Ik herhaal je'
Uit: *Ik herhaal je* (Podium, 2000)

Texel, september 1985

~

Katharina

21.30

Vanuit een ooghoek ziet ze dat zijn hoofd haar kant op is gedraaid. Zijn ogen zijn dicht. Ze zijn allebei rozig van het eten, de wijn, de overgang van de stad naar dit uitgestreken stukje land. De autoramen zijn naar beneden gedraaid, dromerige eilandlucht vult de auto. Het is een zwartzijden nacht. Ze zijn bijna bij het huisje dat Peter voor dit weekend heeft gehuurd. Een lang weekend weg voor haar veertigste verjaardag. Naar uitgerekend dit eiland. In september, de vroege herfst. Ze hadden het steeds uitgesteld, er kwam steeds iets tussen.

Of was het Katharina die er steeds iets tussen liet komen?

Ze zet de radio aan en duwt voorzichtig met haar elleboog tegen zijn schouder.

‘Blijf je wakker?’

Ze wil dat hij bij haar blijft, schudt zachtjes aan zijn been. Met een glimlach valt zijn hoofd de andere kant op, terwijl hij een naam uitspreekt. Een meisjesnaam. Namen van kinderen. Ze zouden er meer over moeten praten. Over hun kind, over de toekomst. Over zes maanden zullen ze met z'n drieën zijn. Ze kan het nog niet bevatten, legt haar hand op haar buik. Kan ze dit wel? Ze zullen moeten verhuizen. Een woonkamer, een slaapkamer, keuken, bad-

kamer. Waar laten ze de kinderwagen? Nee. Ze hebben toch alles? De baby kan het eerste jaar best bij hen op de kamer slapen in een wiegje naast hun bed, maar het is te klein voor later. Ze moeten plannen maken, afspraken. Ze wil les blijven geven. Ze wil graag blijven acteren.

Er zit een storing op de zender. Ze draait aan het knopje om de ontvangst helder te krijgen, raakt Peter nog een keer aan.

‘Toe, blijf wakker.’

Een zucht, weer dezelfde naam. Haar blik gaat van de weg naar Peter en weer terug. Ze voelt dat ze frons, dat ze haar ogen samenknijpt om haar blik scherp te krijgen. Ze raakt hem weer aan. Minder voorzichtig nu.

‘Laat me. Wat doe je?’ Zijn hand wappert verstoord in de lucht. Plotseling schiet hij overeind, legt beide handen op het dashboard. ‘Ik was even weg, geloof ik.’ Hij trekt zijn schouders omhoog, draait zijn nek los.

‘Je praatte in je slaap. Je noemde een naam,’ zegt ze.

‘Een naam?’

‘Ja, een meisjesnaam. Hoop je dat het een meisje wordt?’

‘Waar heb je het over?’ Hij hangt zijn arm uit het raam, tikt tegen de buitenkant van het portier.

‘Onze baby natuurlijk. Waar ben je met je gedachten?’ Ze probeert zijn blik te vangen.

‘Ik ben net wakker, doe ’s rustig.’

Ze is rustig, denkt ze. Heel rustig. Ze valt sowieso liever niet op. Al zou je dat met haar vak misschien niet zeggen. Maar het acteren helpt haar niet te veel met zichzelf bezig te zijn.

‘Ik ben rustig, maar ik dacht... Ik wil graag met je praten.’

‘Ik ook met jou, Kat.’

‘Dat klinkt serieus.’ Ze kijkt lachend opzij. Hij kijkt ernstig.

‘Ik wilde het niet, Kat, ik wilde het niet zo.’ Hij trekt zijn arm weer naar binnen, rommelt in het zijvakje van de deur, steekt een sigaret op. Vlokjes as waaien door de auto.

‘Wat wilde je niet?’

Hij inhaleert diep, blaast de rook naar buiten. ‘Eerst naar het huis, oké?’

‘Je kunt het nu toch ook zeggen?’

Een stilte.

‘Er is iemand anders.’ Hij schraapt zijn keel. ‘Kat?’

Ze zet het grootlicht aan. Een schijnsel zo krachtig dankzij de begrenzing van de duisternis. Het is alsof zich voor heel even een parallel universum openstelt. Ze moet doorrijden. De witte strepen die het grijze asfalt onderbreken blijven volgen. Met haar handen geklemd om het stuur blijft ze strak voor zich uit kijken en ze trapt het gaspedaal hard in.

‘Rij niet zo hard!’

Ze laat het gaspedaal weer omhoogkomen. De kilometerteller zakt langzaam terug, terwijl iets venijnigs haar lichaam overneemt. Ze wordt aangevallen. Ze wordt aangevallen door zichzelf. Het dringt binnen via haar vingertoppen, via de puntjes van haar tenen. Ze draait het stuur in één keer helemaal om. Het asfalt laat de banden gillen. Abrupt komt de auto in de berm tot stilstand. Een lichtbundel glijdt over het gortdroge, hoge gras. Ze wordt overvallen door een bekend paniekgevoel. Hij duwt de deur open, gaat met zijn rug voor de auto staan. Ze hoort de klik van zijn zip-po, hij vloekt, ze hoort hem nog een keer met zijn duim over het wielte aan de zijkant gaan. Rook kronkelt langs zijn haren, lost op in de avond. Ze vervloekt hem in stilte.

Hij draait zich om, trapt zijn sigaret uit en komt weer naast haar zitten. ‘Kat, ik had het je eerder willen zeggen. Het leek er nooit het juiste moment voor te zijn. In de tussentijd is er veel gebeurd. Te veel.’

Er is al veel eerder te veel gebeurd, denkt ze.

Ze draait de radio uit. Ze concentreert zich op de innerlijke storm, op het gevoel dat laveert tussen ‘hou me vast’ en ‘ik sleur je naar het einde van de wereld om je ervanaf te gooien’.

Hij gaf haar dit weekend op Texel bijna zeven maanden geleden voor haar verjaardag. In een enveloppe, met ontbijt op bed, op de zolder van hun bovenverdieping in de stad. Ijsbloemen stonden op de dakramen. Ze verborg haar argwaan toen ze het las en vroeg hem zo enthousiast mogelijk: ‘Waarom Texel?’

Hij antwoordde dat hij haar mee wilde nemen naar een plek waar ze echt samen konden zijn. Hij had een boekje in de kast zien staan, een oud boekje dat van haar moeder was geweest. Peter had haar bezorgd aangekeken, hij was bang dat het werk te veel voor haar was, het besef dat ze veertig was geworden en de kans op kinderen nu toch wel was verkeken. Hij had haar tranen weggeveegd. Tranen om andere dingen dan Peter op dat moment dacht.

‘Ik mis je, ik mis je lichaam,’ had hij gezegd. Ze had hem vastgehouden, getroost.

Peter had gevraagd: ‘Zullen we vanavond wat vrienden en buuren uitnodigen?’

Hij had aangedrongen. Peter houdt van feestjes. Hij leeft lichter, heeft minder ballast. Ze dacht aan haar oma. Die zei altijd: ‘Verjaardagen moet je altijd vieren, lieve Kat. Je weet nooit of je er volgend jaar nog bent.’ Ze hoorde oma in haar gedachten fluisteren met haar stem die op het laatst zo dun was als vloeipapier. Oma en Peter hadden het vast goed met elkaar kunnen vinden.

Ze had toegegeven.

‘Wil je bij haar zijn?’ vraagt ze.

Het blijft een fractie te lang stil. Ze kent deze momenten. Het is zo’n moment dat je weet dat het mis is, maar het nog niet is uitgesproken.

De vraag hangt roerloos tussen hen in. Ze denkt aan haar jeugd, haar ouders, aan alles wat er leek te zijn. Ze staat op het punt weer iets kwijt te raken. Ze wil iets kapotmaken, iets kapotknijpen, ze moet in iets knijpen. Waar probeert ze aan vast te houden? Het luikje onder haar bed. Daar is het goed. Daar is alles nog heel. Ze

balt haar vuisten en duwt haar nagels hard in de muis van haar hand.

‘Stop daarmee, je doet jezelf pijn.’ Peter trekt haar handen uit elkaar.

Ze kijkt naar haar nagels. ‘Je wordt vader, Peter. Ben je vergeten dat jij dit graag wilde?’

Geen reactie.

Ze zijn gestrand.

Amsterdam, december 1956

~

Katharina

I

Het had niet gesneeuwd, maar toch was het een witte dag. Mist bewoog in dikke slierten, als een suikerspin, om het huis.

‘Moeder, hoe ging het ook alweer?’

Katharina zat aan de keukentafel en volgde met haar wijsvinger de lijnen op het zwart-wit geblokte tafelzeil. Het was de laatste dag van het jaar. Moeder was druk in de weer met het voorbereiden van de soep, de huzarensalade en de hapjes voor later op de avond. Moeder zou haar vast negeren of afschepen met de tijd als excuus. Toch waagde ze het erop. Ze móést het verhaal nog eens horen, uit haar mond, met haar woorden.

‘Moeder?’

Moeder veegde het mesje waarmee ze de prei had gesneden aan haar schort af en legde het precies evenwijdig aan het houten snijplankje. Ze draaide zich om en keek haar aan. Katharina hield haar adem in.

‘Kat, moet dat nu?’ Ze wachtte niet op haar antwoord, ging weer verder met het bereiden van het eten. Haar stem bood nog een opening, moeder was niet boos geworden.

Terwijl Katharina zorgvuldig over de grenzen van de zwarte en witte vierkantjes streek, vertelde ze in gedachten het verhaal van

haar geboorte aan zichzelf. Hoe het al bijna twaalfjaar geleden was dat ze in de winter van 1945 verkeerd om werd geboren in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis. Dat dat op donderdag 22 februari was, aan de achterkant van de winter. November en december waren de voorkant van de winter, zoals moeder dat noemde, het begin. In die maanden, met het kouder worden van de dagen en met het dichterbij komen van haar verjaardag, groeide Katharina's onrust. In de winter leken de dagen van watten gemaakt. Winterse dagen waren ingesloten, waardoor haar gedachten zich vernauwden.

Als ze het verhaal van haar geboorte aan zichzelf vertelde, geloofde ze het niet helemaal. Ze had moeder nodig om het zeker te weten. Of oma. Maar toch het liefst moeder. Het was háár lichaam dat Katharina had gemaakt. Ze schoof de stoel naar achteren, hoorde de stoelpoten over het hout schuren. Katharina keek naar de krassen die langs de nerven in de vloer liepen, ging er met een voet overheen. Ze stond op en ging naast haar moeder staan. Nog voordat ze haar mond opendeed, zei moeder: 'Kat, ik heb geen tijd.'

Katharina bleef staan, ze moest volhouden. 'Nog één keer, moeder, nog één keer maar. De laatste keer van dit jaar.'

Moeder had boos kunnen worden, geërgerd kunnen reageren, haar weg kunnen sturen, zoals ze zo vaak deed, maar ze zei: 'Ik moet voortmaken met het eten. Ga terug naar de tafel.'

Het liefst wilde ze tegen moeder aan liggen, terwijl ze haar het verhaal voor de zoveelste keer zou vertellen, want zonder het hardop te zeggen had ze die belofte zojuist gemaakt. Maar moeder was zuinig met aanraken. Katharina ging zitten, schoof de stoel ditmaal iets voorzichtiger naar de tafel toe om moeder op geen enkele manier af te leiden van haar voornemen en legde haar vinger weer op een van de lijnen van het zeil.

'Mijn rug leek van glas, ik dacht dat ik brak. De kracht waarmee je kwam. Terwijl ik over het ziekenhuisbed hing, probeerden de verpleegsters met koude kompressen de pijn te verlichten. Het ging zo snel, je had haast, je had maar twee uur nodig om op de wereld te komen.'

Als ze stopte met praten, stopte Katharina's hand met bewegen. Moeder veegde de prei van het plankje in het emaillen vergiet en spoelde de witgroene ringetjes af. Ze draaide aan haar vlechten, keek verwachtingsvol naar haar moeders bewegingen, die vertraagden terwijl ze sprak. Ze bleef haar volgen. Haar hart versnelde.

‘Mensen vroegen zich af wat er zich afspeelde achter de deur van de verloskamer waar ik lag. Ik wilde alsof ik werd gevierendeeld.’ Katharina's vinger was te laat terug bij de tafel.

Boven de gootsteen schudde moeder het water van haar handen af, legde ze op haar buik en staaarde uit het keukenraam. ‘Het duurde niet lang. En toen je er was... Voor even leek het alsof je alle pijn had weggenomen.’

Katharina kon geen genoeg krijgen van het verhaal over zichzelf als baby. Ze verlangde steeds meer naar de bevestiging dat het allemaal klopte. Soms stopte moeder met vertellen en zei tegen haar dat ze niet zo bezig moest zijn met zichzelf. Maar meestal maakte moeder het verhaal af en kwam Katharina uit haar buik. Moeder vond haar verjaardag niet zo belangrijk. Misschien hoopte Katharina dat door het haar steeds vaker te vragen naarmate De Dag dichterbij kwam, een stemmetje tegen moeder zou zeggen dat ze niet moest vergeten slingers op te hangen en een taartje te kopen. Daarom was het belangrijk dat Katharina tijdig begon, met ernaar vragen. Zodat moeder het niet kon vergeten.

Moeder pakte het vergiet en schudde het laatste vocht uit de groente. ‘Ga jij even naar boven? Oma moet nu zoetjesaan wakker worden, anders staat ze nooit meer op.’

Waarom zou oma nooit meer opstaan? Katharina liep naar boven. Op oudjaarsavond bleven ze laat op. Oma was daarom na het middageten even gaan liggen. Om bij te rusten, zoals ze zei.

Katharina telde de treden van de trap en de stappen naar oma's kamer en klopte op de deur. Nog een keer, iets harder. Ze draaide voorzichtig de deurknop om en keek de kamer in. Oma lag

op haar rug op haar bed in het halfduister, haar gezicht naar de muur gedraaid. De metalen kruik in de katoenen zak lag tegen haar voeten. Haar borst ging langzaam op en neer, haar mond was halfopen. Heel even stokte haar adem. Haar lichaam was bewegingloos. Een eindeloze seconde later nam ze met een ronkend geluid, vanuit het achterste van haar keel, een flinke hap lucht en liet die met een zucht weer los.

‘Oma?’ Katharina was naast haar op bed gaan zitten en schudde aan haar schouders. ‘Oma, u moet wakker worden, het is al drie uur, u heeft veel te lang geslapen. Straks wordt u niet meer wakker. Oma!’

Oma snoof, haalde nog een keer diep adem. ‘Ik denk dat ik al in de hemel moet zijn, want ik zie een engeltje hier bij me zitten. Ik ruik haar zelfs.’ Met één oog halfopen en haar neus in de lucht keek ze naar Katharina.

‘Nee, oma, ik ben geen engel. Ik help u rechtop te zitten.’ Ze moest nu geen grapjes maken. Katharina klopte de kussens op terwijl oma op haar zij lag, plaatste ze tegen het hoofdeinde en hielp oma ertegenaan.

‘Bent u uitgerust voor vanavond?’ Oma knikte. ‘Oma?’

‘Ja, Kat?’ Ze geeuwde, wreef in haar ogen. Als vanzelf geeuwde Katharina mee en legde haar hoofd op oma’s schouders.

‘Wilt u het me nog een keer vertellen? Ik wil zo graag weten hoe het nu precies ging.’ Als ze het nu nog één keer kon horen voordat het jaar voorbij was, bracht dat vast geluk. Die keren op de laatste dag van het jaar telden dubbel, bedacht Katharina ter plekke. Hoe meer punten, hoe meer kans op een goede verjaardag. Ze kon oma’s ogen niet zien, maar Katharina hoorde aan haar stem dat ze glimlachte. Oma wist wat ze bedoelde. Ze vertelde dat het een soort wonder had geleken, want drie uur voordat zij werd geboren, overleed opa.

‘Daarom ben je mijn engel. Met jou kwam nieuw leven, je bracht afleiding van het verdriet om opa.’

Vier jaar na Katharina's geboorte was oma bij hen komen wonen. Ze kwam zo vaak langs dat ze net zo goed kon blijven. Oma had nieuwe geuren meegenomen. Ze overstemden hun eigen geuren, zoals de licht verschroeide dampen die het kachelkje – met de drie helrode strepen achter het zwartgeblakerde veiligheidsrooster – verspreidde in de winter en het aroma van Sunlight-zeep waarmee huis, huid en haar werden geboend. Moeder had ook een eigen geur. Ze rook zoet, naar *prom-en-bôle*. Geweekt brood met pruimen erover. Vader rook naar pruimtabak en koffie. Een beetje zoals aarde, als het net geregend had.

'Kat? Luister je nog?'

'Ja, oma.' Zoals oma het vertelde, was het een beetje een ander verhaal, maar het kwam uiteindelijk op hetzelfde neer: ze bestond. Vader hoefde ze er niet naar te vragen, hij had niet bij de geboorte kunnen zijn vanwege werk.

'Het was de laatste winter van de oorlog, al wisten we dat toen niet zeker. Iedereen had het koud en iedereen had honger. Daarom pakte vader al het werk aan dat er maar te vinden was. Ook die ene nacht dat opa heenging en jij in ons leven kwam.'

Oma zei dat moeder het daar nog altijd een beetje moeilijk mee had, dat ze er daarom soms liever niet over sprak.

'Ga jij maar weer naar beneden, je moeder kan vast nog wel wat hulp in de keuken gebruiken. Knap ik mezelf ondertussen op voor deze feestelijke laatste avond van het jaar.'

II

Terwijl Katharina de hardgekookte eieren pelde, dacht ze na over welke andere zekerheden er waren: vader las iedere dag de krant als hij thuiskwam, oma was iedere dag als eerste beneden (ze ging ook altijd als eerste naar bed), oma haalde haar iedere dag op van school – wat heel fijn was omdat oma graag naar haar verhalen over de les-

sen luisterde, terwijl er ook veel kinderen alleen naar huis gingen of rond bleven hangen bij het hek.

Oma was er altijd en altijd op tijd. En dan moeder, altijd leek moeder een beetje zoekende, alsof ze iets kwijt was. Ook nu, terwijl ze het eigeel met mayonaise en peper en zout mengde om de eitjes mee te vullen. Ze keek zonder iets te zien. Wacht! Er was nog een zesde zekerheid, zij voelde als zo'n vanzelfsprekendheid dat Katharina haar bijna als zekerheid vergat: haar vriendinnetje Dirkje. Dirkje Staal. Vanaf het allereerste moment dat ze bij elkaar in de klas zaten, had Dirkje zich om Katharina heen gewikkeld. Met haar grote mond en grote groene ogen in haar ronde gezicht. Sproetjes rond haar neus en net als Katharina twee vlechten in het haar. Na het eten mochten ze samen naar de kerstboomverbranding op het kruispunt van de Dotterbloem- en de Campanulastraat.

Er werd op de deur geklopt. Daar was Dirkje! Katharina rende naar de gang om open te doen.

'Dag Dirkje,' riep oma vanuit de woonkamer. De meisjes staken hun hoofd om de hoek van de kamer en zeiden 'Dáág' terug. Oma kneep haar ogen dicht en deed ze weer open, haar manier van knipogen.

Vader zou tegen zessen thuis zijn. Ze hadden nog even voordat ze gingen eten. Tot die tijd speelden Dirkje en Katharina op haar kamer. Ze lazen boeken die ze van school hadden meegenomen. Nu lazen ze *Alleen op de wereld*, een van hun favoriete verhalen.

'Hadden we ook maar een aapje en drie honden. Dan gingen wij ook de wereld rondreizen, maar dan zonder grote mensen, alleen maar jij en ik en de dieren,' zei Dirkje dromerig.

De Lavendelschool en de boeken die ze daar lazen, waren reddingsboeien waar ze zich allebei gretig aan vastklampten. Zo zei Dirkje het: 'reddingsboeien'. Vooral boeken waarin de vaders er slecht van afkwamen, vielen bij Dirkje in de smaak. De avonturen die Dirkje thuis meemaakte, las Katharina soms terug in haar ogen, daar hoefde ze geen woorden voor te gebruiken. Ze praatten

er niet over. Wel zei ze: ‘Zie je wel, Kat, in de boeken staat het ook. Alle vaders zijn stom. Wij hebben alleen maar elkaar. We kunnen niemand anders vertrouwen.’

Niemand anders, herhaalde Katharina in zichzelf. Dirkje had niemand anders, alleen maar haar. Het gaf Katharina een groots en tegelijkertijd ongemakkelijk gevoel. Zij vond haar vader niet stom, ze had eigenlijk nooit eerder echt op hem gelet. Ze waren er gewoon, vader en moeder, net als het huis, meubilair, eten iedere avond.

Dirkje klapte het boek dicht. ‘Zullen we armpje doen?’

Katharina knikte. Ze gingen gehurkt tegenover elkaar zitten. Er kietelde iets in haar buik. Ze wist wat er ging komen en het maakte haar aangenaam nerveus.

‘Jij mag eerst,’ zei Dirkje.

Katharina legde haar armen met haar handpalmen naar boven voor Dirkje neer. Vanaf de holte bij de ellebogen liet Dirkje haar vingertoppen over Katharina’s huid naar haar polsen gaan. Haar hele lichaam tintelde als Dirkje dit bij haar deed. Het gevoel liet haar verlegen draaien. Dirkje liet de tijd verdwijnen.

‘Nu moet je het bij mij doen,’ zei Dirkje, zoals vaker veel te snel. Ze was ongeduldig.

Katharina keek hoe ze haar ogen langzaam sloot en hoe haar mondhoeken omhoogkrulden.

‘Ja, precies zo. Dat is fijn.’

Ze volgden elkaars moedervlekken. Katharina volgde Dirkjes littekens. Telkens opnieuw. Beneden hoorde ze de voordeur dichtklappen. Dirkje opende haar ogen en keek alsof ze ergens van schrok. Ze trok haar armen terug en deed een halfslachtige poging haar mouwen tot over haar handen te trekken. Maar haar mouwen waren te kort. Dirkje had meer wondjes dan zij. Veel meer. Ronde wondjes, van sigaretten. Haar vader had een sigaret óf in zijn mond óf in zijn hand en hij had bruingele vingers. Katharina maakte haar wondjes zelf. Haar wondjes waren opengekrabde muggen-

bultjes. Ze wilde Dirkje geruststellen: kijk, ik heb ook wondjes, kijk maar. Katharina bleef ze openkrabben, speciaal voor Dirkje. Zelfs nu de muggen al maanden vertrokken waren.

Als Dirkje kwam spelen, moest moeder vaak wel drie keer roepen dat het etenstijd was en dat Dirkje naar huis moest. Dan keek Katharina toe hoe ze haar spullen bij elkaar raapte tot moeder nog een keer riep dat Kat moest komen en dat Dirkje naar huis moest gaan. Kat wilde nooit dat ze ging. Maar vandaag hoefde Dirkje niet weg en toen moeder liet weten dat ze gingen eten, sprongen ze tegelijkertijd op en vlogen de trap af.

Oma en vader zaten al aan de tafel. Die was versierd met waxinelichtjes en een rood tafelkleed dat Katharina niet eerder had gezien. Ze kende alleen het wollige, Perzische kleedje dat over de tafel lag. De glazen-voor-speciale-gelegenheden waren gevuld met rodebessensap, voor oma een bessenlikeur omdat het een speciale avond was, en iedereen had een servet op het bord, opgerold met een strikje van groen fluwelen stof eromheen. De kaarsjes op tafel gaven Katharina een rustig gevoel. Alles was goed zo, alles klopte, alles was aanwezig. Zelfs de krant, opgevouwen op de koffietafel naast het schaalpje met chocolaatjes van moeders werk in de chocoladefabriek van Verkade. Alles was zoals het moest zijn.

Dirkje zei dat ze het een mooi tafellaken vond. ‘Het is bijna dezelfde kleur rood als onze daken, vind je niet?’ Dirkje woonde in eenzelfde soort huis als zij in Amsterdam-Noord, in Floradorp.

‘Ons prachtige Floradorp, het prachtige Rooie Dorp. Weet je waarom ze het zo noemen?’ vroeg vader.

Katharina was naast oma gaan zitten en klopte snel op de vrije stoel aan de andere kant. Moeder kon op de stoel tussen vader en oma plaatsnemen, het was precies goed. Oma kneep in Kats wangen en zei dat haar gezicht net zo rood was als het tafelkleed. Van verlegenheid probeerde ze het eraf te vegen. Zou ze weten wat ze boven hadden gedaan of wat Katharina dacht als ze alleen was? Soms leek het alsof oma door haar heen kon kijken. Vaak wist ze

precies wat Katharina wilde zeggen. Ze kon haar zinnen afmaken voordat ze dat zelf had kunnen doen.

‘Waarom noemen ze het zo?’ vroeg Dirkje nieuwsgierig.

Vader wilde net verder vertellen, maar moeder vergat weer iets, ze vond steeds weer een reden om naar de keuken te lopen, totdat oma vroeg of ze rustig kwam zitten omdat ze best een beetje trek had gekregen van al dat lekkers op tafel. En vader wilde nu ook graag zijn verhaal afmaken.

‘Het Rooie Dorp heet zo vanwege de rooien die hier wonen, niet omdat de dakpannen zo mooi rood zijn,’ vervolgde hij toen moeder eindelijk aan tafel zat en iedereen erwtensoepte en een wit broodje met roomboter had gekregen. Moeder stond weer op om het flesje Maggi te halen. Vader was ook een rooie, een communist. Moeder niet. Ze had ze erover horen praten.

‘Weer anderen noemen onze buurt De Rimboe, omdat we wonen op een oude baggeropslagplaats. Toen de bouw hier begon waren er zoveel muggen dat sommige bewoners ziek werden. Ze kregen malaria. Het gezoem en de stank moeten verschrikkelijk zijn geweest.’

Kat kende het verhaal van de muggen. Als er een mug in haar kamer was, wilde Kat niet slapen totdat vader hem had gevonden. Ze was bang dat ze ziekgeprik zou worden in haar slaap. Op het plafond zaten bijna net zoveel zwartrode spettertjes als lichtjes in de hemel.

‘Moeder, smaakt het u wel?’ Moeder keek naar oma, die met haar lepel de stukjes worst in haar soepkom ronddraaide. ‘Kat, jij zit naast haar, help oma maar even.’

Katharina draaide zich naar haar toe en wilde de lepel uit oma’s handen pakken, maar oma was sneller en legde de lepel op het servet op haar schoot.

‘Die is van mij,’ zei ze nijdig. ‘Dit is mijn lepel. Jij hebt zelf een lepel, kijk maar, naast je bord. Dit is mijn lepel.’

Kat keek beduusd naar de lepel en toen naar moeder.